

Why a Lottery?

1. Appearances 3:7, 9:24, 9:26

2. Malbim to Esther 3:7

הגורל הזה היה מין ממיני הגורלות שנקרא שמו פור, והגורל הזה היה רגיל לפני המן להגריל בו בכל עת, וע"י הגורל הזה הגריל מיום ליום. הנה הגורל היה בשלשה עשר בניסן (כמ"ש בפסוק י"ב) ובודאי מחשבת המן היה לנקום בעם ד' תיכף. והתחיל בגורלו מן ארבעה עשר בניסן שהוא יום המחרת ולא עלה בידו, ושוב הגריל על ט"ו וט"ז ניסן, תמיד דחהו הגורל עד סוף ימי החדש. וכיון שהגיע לחדש הבא התחיל מיום א' של אייר ודחהו הגורל מיום ליום עד יום האחרון שהוא י"ג אייר, כי הגורל מוכרח ליפול על יום אחד מימים הנגדלים, והיה בהשגחת ד' שיפול על יום המאוחר, כדי שירויחו ישראל זמן. ואח"כ חשב המן בלבו אולי החדש אינו מצליח והתחיל להגריל על החדשים והתחיל מניסן שעומד בו ולא עלה הגורל, וכן דחהו הגורל מחדש לחדש עד החדש האחרון שהוא אדר...

ועז"א "מיום ליום ומחדש לחדש", תחלה דחהו הגורל מיום אל יום ואח"כ מחדש אל חדש...

This lottery was of the type of lotteries called a *pur*. This lottery was regularly before Haman, to cast lots with it at all times. And via this lottery, he cast lots from day to day. The lottery was on the 13th of Nisan (as per 3:12), and certainly, Haman wanted to punish the nation of Gd immediately.

He started his lottery from the 14th of Nisan, which was the next day, and it did not work. He again cast lots for the 15th and 16th of Nisan, and the lottery perpetually rejected him, until the end of the days of the month. And when he reached the next month, he started from the 1st of Iyar and the lottery rejected him "from day to day" until the last day, the 13th of Iyar, for the lottery had to fall on one of the days for which it was cast. Hashem designed it to fall on the last possible day, so that Israel would gain time.

Then Haman thought that perhaps the month would not be successful and he began to cast lots for months. He started from Nisan, the month he was in, and the lottery did not work. And so the lottery rejected him "from month to month" until the last month, Adar...

Therefore it said, "From day to day, and from month to month," the lottery first rejecting him from day to day, and then from month to month...

3. Talmud, Megilah 13b

כיון שנפל פור בחדש אדר שמח שמחה גדולה אמר נפל לי פור בירח שמת בו משה ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד. Once the lottery fell on the month of Adar, he rejoiced greatly. He said, "My lot fell on the month when Moshe died!" And he did not know that Moshe died on the 7th of Adar and he was born on the 7th of Adar.

4. Lotteries Vayikra 16; Bamidbar 26:52-56 and 33:54; Yehoshua 7; Yonah 1

5. Malbim to Yehoshua 18:4

באמת היה נודע ליהושע בקבלה חלק כל שבט ותחומו איך ואן יפול, שכן יעקב ומשה בברכתם ברכו את כל שבט לפי נחלת ארצו... In truth, Yehoshua knew by tradition the portion of each tribe and where and how its boundary would fall, for Yaakov and Moshe blessed each tribe according to its land in their blessings...

6. Midrash, Bereishit Rabbah 98:2

(משלי טז) בחיק יוטל את הגורל, זה גורלו של יום הכפורים, ומד' כל משפטו, לידע איזה הוא לד' ואיזה לגזרה, ד"א בחיק יוטל את הגורל, זה גורלן של שבטים, ומד' כל משפטו, שהסכים הקב"ה עמו ליתן לכל אחד ואחד לפי מה שהוא.

"The lottery is cast into the lap (Proverbs 16:33)," refers to the lottery of Yom Kippur, "And from Gd is all of its judgment," to know which [goat] is for Gd and which is for the wilderness. Alternatively, "The lottery is cast into the lap (Proverbs 16:33)," refers to the lottery of the tribes, "And from Gd is all of its judgment," for Gd agreed with it, to give each one based on who he was.

7. Prof. Chaim Tadmor, "Rosh HaShanah", Encyclopedia Mikra'it IV pg. 308

חג ראש השנה בבבל נתפס כמועד קביעת הגורלות לשנה כולה. ואמנם קביעת הגורלות נערכה פעמיים בחג – בה' או ב' בניסן במקדשו של נבו בבבל, המכונה דביר הגורלות, ובשנית ב'א' בו, לאחר שיבת מרודך מבית האֶפְתָּה.

The holiday of Rosh HaShanah in Babylon was taken as the time for establishing lots for the entire year. In truth, the casting of lots was arranged twice on the holiday – on the 5th or 6th of Nisan in the sanctuary of Nebo in Babylon, called the Palace of the Lots, and a second time on the 11th, after Merodach returned from the house of Akatu.

Understanding Zeresh

8. Malbim to Esther 5:14

יעצוהו בחכמה, שיוכל לנקום במרדכי ובכ"ז לא יוחשב לו להעדר כבוד, כי אם יתלה את מרדכי רק מצד חטאו בעצמו שלא השתחוה לו, הוא לו פחיתות כבוד שהיה לו ריב עם איש יהודי בעבור שהקל בכבודו, אבל לפעמים יצוה המלך לתלות איש אחד מן המורדים בו להפיל מורא על העם... ותולים אותו על עץ גבוה שיראוהו כל העם למען יראו וייראו...

They advised him wisely that he could take revenge against Mordechai and yet it would not be considered beneath his honour. If he would hang Mordechai only because of his sin of not bowing to him, that would be diminution of his honour, to fight with a Jew for taking his honour lightly. But sometimes the king orders to hang one of those who rebel against him, to intimidate the nation... And they hang him on a tall piece of wood, so that the entire nation will see, so that they will see and fear...

9. Fifty *amah* Bereishit 6:15, Melachim I 7:2

10. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 50

מָה עָשָׂה אֵלֵיהֶוּ זָכוֹר לְטוֹב? נִדְמָה כְּחַרְבוֹנָה אֶחָד מִסְרִיסי הַמֶּלֶךְ, אָמַר לוֹ "יֵשׁ עֵץ בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָמָן מִבֵּית קִדְשֵׁי הַקֹּדֶשִׁים גְּבוּהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה", שֶׁנֶּאֱמַר [מ"א ז, ו] וְאֵת אוֹלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכוֹ. מִיָּד צָוָה הַמֶּלֶךְ לְתַלּוֹתוֹ עָלָיו, שֶׁנֶּאֱמַר [אסתר ז, ט] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תִּלְהוּ עָלָיו. לְקַיֵּם מַה שֶׁנֶּאֱמַר [עזרא ו, יא] יִתְּנָסַח אֶע מִן בֵּיתָהּ.

What did Eliyahu, who is remembered for the good, do? He appeared like Charvonah, one of the king's *sarisim*. He said to [Achashverosh]: There is a piece of wood in Haman's house, from the Holy of Holies, fifty *amah* tall, as per Melachim I 7:6. Immediately, the king ordered to hang [Haman] on it, as Esther 7:9 says, fulfilling Ezra 6:11.

Review questions

- 1) Why does Haman stick with a bad lottery date?
- 2) Why do we name the holiday for Haman's lottery?
- 3) Why did Zeresh and Haman's allies suggest a 50-amah gallows?
- 4) Why did Haman decide now that killing Mordechai made sense?
- 5) Why did Zeresh and Haman's allies change their minds after Mordechai's parade?